

Kain en Abel

Periodethema: Schepping en zondvloed
Genesis 4

KERNTEKST

'Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kain, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, alzo God over zijn gave getuigenis gaf; en door hetzelfde geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.' (Hebr. 11: 4)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Abel offert in het geloof. Het offer dat hij brengt, is het bewijs van de overgave van zijn hart aan God en de beloofde Verlosser. Dit ontbreekt bij Kain. Daarom is Abels offer van meer waarde voor God dan dat van Kain. In deze weg verzekert God hem dat hij in de beloofde Verlosser rechtvaardig voor Hem is. Van zijn geloof gaat nog altijd een sprekend getuigenis uit.

BEGINSITUATIE

Adam en Eva wonen niet meer in het paradijs, omdat ze gezondigd hebben. Vandaag horen we over de gevolgen van de zonde.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen over het geloof van Abel en het ongeloof van Kain. De Heere kijkt naar ons hart! Is dat vernieuwd door het werk van Gods Geest?
- Vandaag moet je de kinderen ook waarschuwen. Als ze niet naar de Heere luisteren, ligt de zonde voor de deur. De zonde vermenigvuldigt zich als we ons niet bekeren.
- We mogen de kinderen ook heenwijzen naar het Lam, dat gekomen is om de schuld te betalen en zondaren met God te verzoenen.

INDELING

- Adam en Eva wonen niet meer in het paradijs.
- Kain is landbouwer en Abel schaapherder.
- Kain en Abel brengen allebei een offer.
- God neemt het offer van Abel aan, maar van Kain niet.
- God waarschuwt Kain.
- Kain slaat zijn broer dood.
- God straft Kain. Hij krijgt nergens rust.
- Seth wordt geboren.

ZINGEN

Psalm 1: 1 en 4; 17: 7 en 8; 25: 7; 103: 4 en 9
'Doorgrond mijn hart' (OTH 269)
'U weet wat ik denk' (OTH 550)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 25:7a Kain vervolgt zijn moeders zoon. Bits is onvriendelijk. Lasteren is bespotten. Over de zonde zal God een vonnis vellen, oordelen en het gedrag klaar, helder laten zien.

BORDPLAN

Hang een plaat van de brede en de smalle weg op het bord. Zeg dat je na de vertelling vraagt op welke weg de mensen wandelden die in de vertelling genoemd worden.

INTRODUCTIE

- Interactief: je kunt een aantal vragen stellen om de stof van vorige week helder te krijgen. Hoe kwam het ook alweer dat er zoveel verdriet in de wereld is gekomen? Wilde de Heere God dat dan? Wat heeft de Heere God gezegd tegen Adam en Eva? Hoe weet je dat de Heere God toch vol liefde en genade is?
- Gebruik twee platen van het paradijs. Toen alles nog zeer goed (B1.01) was en na de zondeval (B1.02). Opdracht: zoek de verschillen. Hoe zijn die verschillen er gekomen? Wie waren er schuldig? Wat is er dan gebeurd? Waarom zijn wij ook schuldig? Weet je nog welke straf was Adam en Eva kregen? Was dat de echte straf die de Heere God gezegd had nog voordat Adam en Eva zondigden? Weet je nog wat die straf was? Hoe weet je dat de Heere God toch liefdevol en genadig is?
- Vorige week hebben we gehoord dat de zonde in de wereld is gekomen. Toen is alles anders geworden!

BRUGZIN OF BEGINZIN

Adam en Eva mochten niet meer in het paradijs wonen.

Vertelling

Pfff... Adam veegt het zweet van zijn gezicht. Wat is het warm om te werken op het land! Maar het moet gebeuren. Adam moet ervoor zorgen dat er eten is voor zijn vrouw en voor de kinderen. Hij pakt zijn spullen bij elkaar en loopt naar huis.

ADAM EN EVA WONEN NIET MEER IN HET PARADIJS

Even later zitten ze samen te eten. Adam, zijn vrouw Eva en hun zonen Kaïn en Abel. Adam denkt nog vaak aan vroeger. Wat lijkt het alweer lang geleden dat ze in het paradijs woonden! Het was daar zo mooi en goed! Daar was het niet nodig om hard te werken voor het eten. Totdat ze ongehoorzaam zijn geweest. Totdat ze luisterden naar de stem van de duivel. Maar wat een wonder dat de Heere hen liet leven! Ja, dat Hij beloofde dat Zijn Zoon zal komen. Hij zal de duivel overwinnen. Als Adam en Eva klaar zijn met eten, vertelt Adam aan zijn zonen over de Heere. 'Jullie moeten ook tot de Heere bidden. Vraag Hem om een nieuw hart! Jullie moeten niet naar de duivel luisteren, maar de Heere dienen en vertrouwen.' Adam vertelt over de eerste zonde in het paradijs. Over de straf van de Heere. Maar ook over de Verlosser, Die beloofd is! Wat waren Adam en Eva dankbaar toen er een baby werd geboren. Ze gaven hun jongetje de naam Kaïn. Eva dacht dat dit kind de beloofde Verlosser zou zijn. Daarom gaf ze hem deze naam.

Kaïn betekent: ik heb een man van de HEERE gekregen. De Verlosser! Maar Kaïn was niet de beloofde Verlosser. Het was nog niet Gods tijd. Maar de Verlosser zal komen. Want wat de Heere belooft, doet Hij! Toen Abel werd geboren, zag Eva dat ook dit kind niet de Verlosser was. Zijn naam betekent: nietigheid. Kaïn en Abel zijn de Verlosser niet. Ze hebben wel een Verlosser nodig! Adam en Eva leerden hun jongens bidden en ook danken. Ze mogen erbij zijn als Adam en Eva iets aan de Heere geven. Adam zoekt dan iets uit van de vruchten van het land of een lam uit de kudde. Hij legt de vruchten of het geslachte lam op het hout. Samen bidden ze tot de Heere. Ze vragen of Hij hun offer wil aannemen en hun zonden wil vergeven. Ze danken de Heere voor alles wat ze van Hem ontvangen hebben. Dan steekt Adam het offer aan. De Heere ziet het. Hij kijkt naar het hart van Adam en Eva. Hij ziet dat ze dankbaar zijn en van Hem houden. De Heere ziet alles!

KAÏN IS LANDBOUWER EN ABEL SCHAAPHERDER

Als Kaïn en Abel groot geworden zijn, gaan ze ook werken. Kaïn gaat op het land werken. Hij wordt landbouwer. Zijn broer Abel gaat iets anders doen. Hij houdt van dieren en wordt schaapherder. Hij brengt de kudde op mooie, groene plekjes. Dan kunnen de dieren lekker eten. Hij let erop dat ze op tijd kunnen drinken. Wilde dieren jaagt hij weg. Hij zorgt goed voor zijn schapen.

KAÏN EN ABEL BRENGEN ALLEBEI EEN OFFER

Kijk, Kaïn en Abel zijn zelf een offer aan het klaar maken. Ze willen de Heere danken. Kaïn pakt wat vruchten van zijn land. Hij legt alles op het hout en steekt zijn offer aan. Precies zoals hij het geleerd heeft van zijn vader. Ook Abel maakt een offer klaar. Hij gaat naar zijn kudde en zoekt het beste eerstgeboren lam uit. Dat gaat hij offeren. Hij slacht het lam en legt het met het vet op het offerhout. Ook Abel steekt het offer aan.

GOD NEEMT HET OFFER VAN ABEL AAN, MAAR VAN KAÏN NIET

Dan gebeurt er iets bijzonders. De Heere neemt het offer van Abel aan, maar het offer van Kaïn niet. We weten niet hoe de broers dat gemerkt hebben. Dat staat niet in de Bijbel. Maar er staat in Hebrreeën 11 wel dat Abel door het geloof heeft geofferd. Abel houdt veel van de Heere. Hij is Hem oprecht dankbaar. Daarom brengt hij een offer. Abel heeft een gelovig hart. Kaïn niet. Hij houdt niet van de Heere. Hij offert alleen, omdat zijn ouders dat aan hem geleerd hebben. Kijk eens naar zijn gezicht! Hij is boos! Boos op de Heere. Kaïn heeft wel gemerkt dat de Heere zijn offer niet aanneemt. Hij is ook boos op zijn broer Abel, want de Heere neemt het offer van zijn broer wél aan.

Had Kaïn nu maar gevraagd om een nieuw hart, om vergeving. Maar hij blijft boos en jaloers. Kaïn bidt niet tot de Heere. Hij vecht met de Heere. En ook met de mensen die de Heere liefhebben.

De Heere ziet ook jou als je bidt. Hij kent je hart. Hij weet wat daarin omgaat. Hij ziet het als je jaloers of boos bent. Woont Hij met Zijn Heilige Geest in je hart, net zoals bij Abel? Of lijkt je meer op Kaïn? Vecht je nog met de Heere? Weet dat je het dan zult verliezen!

GOD WAARSCHUWT KAÏN

De Heere ziet alles. Ook de boosheid van Kaïn. Hij zoekt Kaïn op. Wat een wonder! Dat deed Hij ook bij Adam en Eva in het paradijs. *Hij doet het nog steeds. Zondaren opzoeken!*

De Heere spreekt met Kaïn zoals een vader met zijn zoon spreekt. Hij vraagt: 'Waarom ben je zo boos geworden? Waarom staat je gezicht zo donker?' De Heere wijst erop dat de schuld bij Kaïn ligt. Als hij het kwade laat en het goede doet, zal Hij het offer van Kaïn ook aannemen. De Heere belooft Zijn zegen als Kaïn het offer brengt in geloof en als zijn hart de Heere liefheeft en naar Hem luistert. Maar de Heere zegt nog iets: 'De zonde ligt aan de deur.' De Heere God waarschuwt Kaïn. De zonde is als een roofdier die bij de deur wacht op een goede gelegenheid om zijn prooi te bespringen. De Heere zegt: 'Kaïn, pas op voor de zonde! Je hebt geen reden om boos en jaloers op Abel te zijn. Hij heeft je lief en wil zich niet boven jou stellen.' Kaïn hoort de Heere spreken. Maar hij luistert niet. Hij krijgt een steeds grotere hekel aan Abel. Hij haat hem.

Het is met de zonden in je hart net als met een sneeuwbal: hoe meer je door de sneeuw rolt, hoe dikker de bal wordt. Totdat hij zo groot is, dat je hem niet meer kunt bewegen. Zonden beginnen ook klein. Eerst ben je jaloers. Dan krijg je een hekel aan iemand. Daarna ga je iemand haten. In de Heidelbergse Catechismus staat dat jaloezie, haat, toorn, wraakzucht de wortel van de doodslag is.

KAÏN SLAAT ZIJN BROER DOOD

Een tijdje later lopen Kaïn en Abel samen in het veld. Ze praten samen. Het lijkt alsof Kaïn niet meer boos en jaloers is. Maar dat is niet waar! Het hart van Kaïn is niet veranderd. Hij is nog net zo jaloers als eerst. Hij heeft niet geluisterd naar de waarschuwing van de Heere. *Denk nog eens aan het voorbeeld van de sneeuwbal.* Opeens wordt Kaïn weer zó boos. Plotseling slaat hij zijn broer Abel. Hij slaat hem tegen de grond. Abel blijft liggen. Heel stil. Onbeweeglijk. Kaïn heeft zijn jongere broer doodgeslagen. Vermoord. Door de haat in zijn hart is Kaïn een moordenaar geworden. Abel is nu bij de Heere, die Hem lief heeft gehad. *Wat is de mens diep gevallen... Geschapen om Zijn Schepper lief te hebben, te aanbidden, om God en de naaste lief te hebben.*

Zie je die mensen zoeken? Hoor je ze roepen? Het zijn de vader en moeder van Abel. Na lang zoeken, vinden ze hun jongen. Huilend vallen ze neer. Ze weten wie het gedaan heeft: Kaïn had zo'n hekel aan Abel! Wat zijn de gevolgen van de zonde toch vreselijk! Abel wordt begraven. Het is het eerste graf op aarde. Zijn lichaam is in het graf. Maar de ziel van Abel is in de hemel. Hij is de eerste geweest die in het hemelse paradijs mocht ingaan. Altijd mag hij bij de Heere zijn!

GOD STRAFT KAÏN. HIJ KRIJGT NERGENS RUST

'Kaïn, waar is je broer?' Kaïn schrikt. Hij hoort de stem van de Heere. Opnieuw zoekt de Heere Kaïn op. Hij kijkt naar het hart van Kaïn. De Heere ziet geen berouw. Kaïn geeft antwoord. 'Dat weet ik niet, moet ik op mijn broer passen?' Kaïn schaamt zich niet om tegen God te liegen. Hij doet alsof hij niets weet van zijn broer die hij heeft doodgeslagen. Hij is zo brutaal dat hij doet alsof hij niet begrijpt dat de Heere hem vraagt waar zijn broer is. Hij heeft straf verdiend. Maar de Heere rekent niet direct met hem af. Daarover zingen we in Psalm 103. 'Barmhartig is de Heer', en zeer genadig; schoon zwaar getergd, lankmoedig en genadig.'

De Heere weet wat er gebeurd is. Het bloed van Abel heeft de aarde roodgekleurd. Dat roept om vergelding. 'Ik heb gezien dat je Abel doodgeslagen hebt. Daarom ben je vervloekt. Je zult hier niet meer op het land mogen werken, maar over de aarde moeten zwerven. Nergens zul je rust vinden. Van binnen zal een stem roepen: 'Moordenaar!' Altijd zul je moeten vluchten.' Wat doet Kaïn? Hij loopt weg. Als een schuwe hond verlaat hij zijn land. In zijn hart is hij boos op de Heere. Hij zegt: 'Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde.' Dat lijkt mooi. Beseft Kaïn zijn vreselijke zonde? Nee, hij schrikt van de straf. Kaïn is bang dat anderen hem zullen doden. Opnieuw zien we dat de Heere geduldig en genadig is. Zelfs aan Kaïn bewijst de Heere geduld. Hij zegt niet: 'Dat is je eigen schuld.' Nee, Hij zorgt ervoor dat niemand Kaïn kan doden door hem een teken te geven. Niemand zal hem durven doden. Kaïn gaat 'weg van het aangezicht des Heeren'. Hij gaat écht weg bij de Heere om nooit meer terug te keren. Wat zal het vreselijk zijn, als hij zo voor de Heere moet verschijnen.

Kaïn krijgt geen rust van de Heere. Hij maakt zelf rust. Een verkeerde, aardse rust. Met zijn kinderen bouwt hij een grote stad (Nod) met dikke muren eromheen. Die moeten hem bewaren voor mensen en wilde dieren. Ze leven ver bij de Heere vandaan. Ze leven zonder God. Goddeloos. Lamech is zo'n nakomeling van Kaïn. Hij neemt twee vrouwen. Hij heeft drie zonen die tenten, muziekinstrumenten en scherpe zwaarden kunnen maken. Knappe mensen, die het op aarde goed naar hun zin hebben.

Ze lijken heel gelukkig, maar ze zijn het niet.

SETH WORDT GEBOREN

De Heere geeft Adam en Eva in Zijn goedheid nog een zoon: Seth. Hij heeft de Heere lief! In het nageslacht van Adam en Eva zien we mensen die de Heere liefhebben. Twee soorten mensen: nakomelingen van Kaïn, de goddeloze mensen, en de kinderen van Seth. Zij dienen de Heere en hebben een nieuw hart.

Tot slot staat er in Genesis 4 dat men begint 'de Naam des Heeren aan te roepen'. De mensen willen met elkaar de Heere dienen en niet meer apart in huis. Net zoals wij op zondag met elkaar naar de kerk gaan. Dat doen we omdat de Heere het zegt.

AFSLUITING

Misschien heb je die mooie plaat weleens gezien. De plaat van de brede en de smalle weg. Er zijn twee wegen. De weg van Kaïn is een weg bij God vandaan. De weg van Abel, van Seth, is de enige weg waarin behoud is. Niet omdat ze zulke goede mensen zijn. Alleen omdat ze wisten dat de Verlosser ook voor hen de straf zal dragen. De beloofde Verlosser, de Heere Jezus, is gekomen. Vandaag zegt Hij tegen jou:

- Zoek Jezus veel,
- Zoek Jezus vroeg.
- Wie Jezus heeft, Die heeft genoeg!

VERWERKING

- Wijs weer op de plaat van de brede en de smalle weg en vraag de kinderen de personen uit de vertelling op te noemen. Smalle weg: Adam, Eva, Abel, Seth. Brede weg: Kaïn, Lamech en zijn vrouwen en zonen.
- Vraag de kinderen wat er hoort bij het wandelen op de smalle weg én bij het wandelen op de brede weg.
- Hoe kun je op de smalle weg wandelen? Mogelijk noemen de kinderen belangrijke zaken als gebed, Bijbellezen, kerkgang, zondagsschool. Dat is goed, maar wijs hen vooral op de Heere Jezus. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Niet door onze daden, maar alleen door het offer dat Jezus bracht is er behoud.
- Leer het gedichtje aan. Maak er een kaartje van wat je lamineert en geef dat mee.
- Boekenlegger met tekst. Laat de kinderen de boekenlegger uitknippen, de tekst: 'Zoek Jezus veel' erop schrijven of plakken. Maak de boekenlegger naar keuze aan elkaar, of plak op karton voor de stevigheid (uitgewerkt in verwerking website B1.03).